

Лікувальний озокерит

У 1850 р. австрійський мінеролог Глюкер вперше назвав земний віск озокеритом (від грецького «озо» — пахну і «херос» — віск). У європейській науковій літературі озокерит називають гірським, земним, мінеральним воском. В Україні основні його поклади знаходяться за 10 км від Східниці у місті Борислав. Це дуже рідкісна гірська порода. За запасами, видобутком, переробкою і якістю озокериту Україна міцно утримує світове лідерство

Зовні озокерит нагадує бджолиний віск, а за колірною гамою в природі буває від жовтого до зеленувато-коричневого. Він складається із суміші твердих вуглеводородів, хімічно споріднених з нафтою, має високу теплоємність.

Видобування земного воску у Східниці почалося наприкінці XVIII ст. одночасно з нафтовою ропою. Він традиційно використовувався при виготовленні свічок, обробці шкіри, в медицині (для лікування захворювань суглобів, травм і вогнепальних поранень).

У Східниці лікування озокеритом застосовується при багатьох недугах. Воно ефективніше, простіше і вигідніше, ніж грязелікування. Широко використовують препарати на основі озокерафін, озокералін, озопарафін, серветка озокерафінова, медичний озокерит. Доведено, що терапевтична дія «Нафтусі» значно посилюється навіть при одноразовому застосуванні аплікацій з озокериту.

Для використання озокериту з лікувальною метою його нагрівають до необхідної температури на звичайній водяній бані. Для плавлення озокериту та парафіну існують також спеціальні апарати. Нагрівання озокериту в посудині безпосередньо на джерелі підігріву забороняється, оскільки це призводить до псування продукту і активного виділення газів. З метою стерилізації озокерит нагрівають до 100°C протягом 30–40 хв. При повторному використанні його стерилізують вказаним методом і додають 25% «свіжого» озокериту.

Нагрітий озокерит накладають на шкіру двома основними методами. Це озокеритові компреси і озокеритові паляниці.

Для приготування озокеритових компресів беруть марлю або іншу гігроскопічну тканину, складають у 6–8 шарів і зшивають у вигляді прокладки. Прокладку опускають в посудину, де вона просочується розплавленим озокеритом. Потім її відтискають, щоб не залишався рідкий озокерит, краплини якого можуть обпекти шкіру. Прокладку охолоджують до потрібної температури, яку визначають хімічним термометром в різних її ділянках. Температура першої прокладки, яка дотикається до шкіри, повинна бути не більшою за 45–50°C, друга прокладка повинна мати вищу температуру (від 60 до 70°C, але не більше 80°C). Озокеритовий компрес накладають на відповідну ділянку тіла, фіксують бинтом, накривають простирадлом і теплою ковдрою.

Озокеритові паляниці, на відміну від озокеритових компресів, не дають можливості застосовувати озокерит високої температури. Тривалість зберігання ними тепла залежить від їх товщини (2–5 см). Озокеритовий компрес або озокеритову паляницю зазвичай кладуть на 40–60 хв. Після зняття озокеритового компресу або паляниці обмивання, як при грязелікуванні, не потрібне. Частинки озокериту, які прилипли до шкіри, легко видаляються ватою з вазеліном.

Озокеритові компреси і озокеритові паляниці накладають або безпосередньо на хвору ділянку, або на рефлексогенну зону чи симетричну кінцівку.

Комплекс цінних біологічних і фізико-хімічних особливостей озокериту робить його незамінним, і тому попит на нього постійно зростає. За останніми даними, 1 т озокериту коштує в 50 разів більше, ніж 1 т нафти.

Підготувала Лариса Дедишина